

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 80 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za osnanila plačuje se od štiritopne pettivrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Regulacija uradniških plač.

Večerna izdaja dunajskega uradnega lista „Wiener Abendpost“ je potrdila naše že poprej priobčeno poročilo o regulaciji uradniških plač. Prijavila je naslednji komuniké:

„Nj. Veličanstvo cesar je danes blagoizvolil podeliti Najvišjo sankcijo v državnem zboru sklenjenim zakonom o regulaciji uradniških plač, in sicer zakonu o uredbi dohodkov aktivnih državnih uradnikov, zakonu o dokladah jednemu delu svetnikov pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru, zakonu o uredbi dohodkov profesorjev na vseučiliščih in istim na enakih visokih šolah in učnih zavodih, zakonu o uredbi plač učiteljskega osebja na srednjih šolah, katere vzdržuje država, učiteljskega osebja na državnih učiteljskih pripravnicah in na državnih obrtnih učnih zavodih, zakonu o dotaciji pravoslavne duhovščine v Dalmaciji.“

Razglasenje teh sankcioniranih zakonov se zgodi tako, da se bodo zvišane plače že od 1. oktobra t. l. izplačevale. Vse v ta namen potrebne priprave se izvrše takoj.“

To je za državno uradništvo jako vesela vest, katero so pozdravili z resnično radostjo. Čakali so na regulacijo svojih dohodkov jako dolgo časa, dasi je bila regulacija že davno nujno potrebna, ker uradniški dosednji dohodki že dolgo niso bili več primerni sodobnim življenjskim razmeram.

Že leto dni je minilo, kar je državni zbor sklenil to prepotrebno regulacijo, a vlada se ni mogla odločiti, da sklenjene zakone predloži v najvišjo sankcijo in da jih uveljavi. Zahtevala je vedno, naj državni zbor dovoli prej nove užitninske davke, da finančna uprava, dasiravno priznava potrebo regulacije uradniških plač, ne more sklenjenih zakonov predložiti cesarju v sankcijo, ker vsled regulacije nastalih novih, jako znatnih izdatkov iz rednih dohodkov ne more pokriti.

Ko je vlada nenadoma zaključila zasedanje državnega zbora, jelo je uradništvo že obupavati. Nekateri so se nadejali, da se uveljavi regulacija dne 18. avgusta, a ker se to takrat ni zgodilo, so se tolažili, da jim prinese težko pričakovano izboljšanje materialnega položaja dan 2. decembra, pet-

desetletnica cesarjevega vladanja, a večina ni ničesar več verovala in se že udejala misli, da se regulacija ne izvrši poprej, dokler ne zavladajo v parlamentu zopet redne razmere in dokler državni zbor ne dovoli za pokritje regulacijskih izdatkov potrebnih novih davkov.

Zaradi tega je včerajšnja vest prišla popolnoma nepričakovano. Kdo bi bil tudi mislil, da se bo cesar spomnil uradnikov v trenutku, ko mu še bridka bolest trga srce, in da bo vlada predlagala regulacijo tedaj, ko nima od nje pričakovati nobene političnega efekta in bi jo laglje kakor kdaj poprej še dlje časa odlašala!

Morda se ne motimo, ako domnevamo, da se je regulacija uradniških plač izvršila prav vsled inicijative cesarja samega, da je bila nameravana za mesec december, da pa jo je cesar pod utisom grozne katastrofe, ki je zadela njega in vso državo odredil že sedaj.

Z regulacijo uradniških plač je država končno pokrila svoj stari dolg napram svojemu uradništvu. Strinjamo se sicer popolnoma z definicijo uradništva, kakor nam jo je v znanem svojem spisu podal bivši finančni minister dr. Steinbach, ali prepričani smo tudi, da ima uradnik pravico tirjati, naj ga država za njegovo naporno, često nehvaležno delo tudi pošteno plača, da more brez skrbi živeti in vzgojiti svoje otroke.

Zdaj smo se tudi v Avstriji povzpeli do tega, zdaj je tudi ta država izpolnila svojo dolžnost, kar je bilo toliko potrebnejše, ker je uradništvo v celoti vestno, marljivo in delavno kakor malokje drugod.

V Ljubljani, 20. septembra.

Cesarjeva zahvala je napravila na vse avstrijske narode najugodnejši vtisk. Saj je razvidno iz nje, da tudi najhujši usodni udarci niso zlomili njegove volje in odpornosti, nego da hoče Nj. Veličanstvo neomajno vztrajati na svojem mestu, na katero ga je poklicala božja previdnost ter še nadalje voditi krmilo avstro-ogerske države. To veseli vsakega pravega Avstrijca prav posebno. Vesti o odstopu našega cesarja so po cesarjevi zahvali povsem ovržene.

Proti anarhistom. Kakor se poroča „Pol. Corr.“ iz Rima, hoče italijanska vlada v kratkem predlagati vsem vlastim skupno postopanje proti anarhistom. Tudi peterburška vlada pripravlja predloge v tem oziru. Car Nikolaj je pripravljen baje udeležiti se osebno mejnarodnega kongresa zoper anarhizem.

V Bulgariji imajo ministersko krizo. Ivanov je odložil vojni portfelj, in sedaj hoče odstopiti tudi predsednik Stojlov. Na njega mesto pride bivši finančni minister Gešov. Theodorov baje neprestano splekari proti Stojlovu. Gešov je Rusiji povsem udan.

Kreta. Odločnost, s katero je nastopil angleški admiral v družbi z ostalimi poveljniki evropskih okupacijskih ladijev, ni ostala pri turški vladi brez upliva. Turški provizorični guverner Dževad paša je dal — na povelje Angležev — porušiti 39 hiš, ki so bila gnezda zarotnikov in iz katerih so streljali na Evropejce. Razen tega je izročil Dževad paša 60 glavnih puntarjev Angležem. 43 krivcev pa bode sodila pod predsedstvom sultana mejnarodna komisija. Teh 43 „krivcev“ ne zadene seveda nikaka posebna kazen, saj so mohamedanci ter so delali le ono, kar je Turčiji ljubo. Kakor kažejo baje dosedanje preiskave, je bil zadnji krvavi vstanek uprizarjen po zaslugah Turkov, ki imajo zveze s Carigradom. Hoteli so menda polastiti se Kandije ter pregnati vse neturške prebivalce z otoka. To se je korenito ponesrečilo. Vlevalisti so poslale še več vojakov, in kmalu zapusté zadnje turške čete Kreto.

Revizija Dreyfusove obsodbe je sklenjena stvar. Vest o tem ni vzbudila tistega viharja in tiste razburjenosti, kakor so jo prorokovali listi, sovražni Zoli in njegovim somišljenikom. Nasprotno, moreča mora se je ločila s prs vseh pravicoljubnih Francozov, da hvalijo sklep Brissonovega ministerstva sedaj celo taki listi, ki so bili še nedavno zagrizeni nasprotniki revizije. General Zurlinden, bivši vojni minister, se je upiral reviziji le radi generala Mercierja, ki je bil za časa Dreyfusove obsodbe vojni minister. Ker se je bati, da pride Mercier radi zlorabe svoje moči v preiskavo, je storil Zurlinden vse. Saj bi morali z Mercierjem tudi — mnogi drugi generali pred sodni stol! Antirevizijo-

LISTEK.

Planica.

(Spisal Ivan Vrščaj.)

V šoli smo se nekaj učili, da izvira Podkorenska Sava na travniku pri Podkorenu. Da to ni res, je danes že vsaj deloma znano, skoro popolnoma neznano pa je, v kako krasni dolini — Planici — izvira bistra gornja Sava.

Južno od vasi Rateče (868 m morske višine) se razteza skoro naravnost proti jugu jako prostorna, okoli 10 km dolga dolina Planica. Proti zapadu jo zapirajo skalnate stene Poldnevnice („Ponca“ v specialnem zemljevidu), ki je meja mej Planico in kotlino pod Mangartom, v kateri sta Klanški jezeri (Weissenfelsee); na južni — goriški — strani zapira dolino strmi Jalovec (2655 m m. v.); vzhodno steno tvorijo: Mojstroka (2367 m m. v.) in Cipernik. V tej krasni dolini izvira Sava.

Planica in izvir Save sta bila do zdaj malo znana; saj se v šolah celo ime vira Save: Nediža ali Mediša do zdaj ni imenovalo. „Slov. planinsko društvo“ je po prizadevanju č. g. župnika Lavtičarja v Ratečah dalo letos napraviti pot do izvira

Save, do Nediže. Nediža izvira 1202 m m. v. iz zapadne stene, izpod Poldnevnice, ter v mogočnem slapu šumi čez strme skale v dolino. Po ravno dokončani poti se pride prav lahko do vira, tega tako neznane bisera naših planin. Pa ne samo slap Nedižin, ampak vsa dolina Planica je biser, da malo taci v naših planinah. S ceste mej Podkorenem in Ratečami se že vidi široka dolina mej sivimi skalnatimi stenami gori imenovanih gor. Po dobri kolovozni poti iz Rateč prideš čez železniško progo Ljubljana-Trbiž kmalu mej visoke apnenčeve stene. Pot se polagoma vzdiguje ter te pelje po naplavljenem pesku ob strugah hudournikov in čez nje proti jugu. Kmalu dosežeš višino dnike — približno 1000 m m. v. — kjer se začne lep smrečen gozd ob zapadni steni doline. Ob levi in desni mej skalnatimi stenami so globoko vrezane struge hudournikov, a vode ni ob lepem vremenu nobene; Save ni. Šele nekako v sredi doline zapaziš potok — Nedižo — ki tu ponikne v apnenčevih tleh Planice. Vedno bližje Jalovca si, ki zapira pogled na jug; dobro uro hoda od železniške proge začuje pazno uho šumenje slapa — to je Nediža! Še pol ure in dospješ do pastirske kočice, od koder imaš krasen pogled na slap. Dobrih dvajset minut od tu si pri

viru, ki je gotovo veličastnejši nego vir Save Bohinjske. Vir je jako močan in le ob dolgotrajni suši postane nekoliko manjši. Voda je pa ideal studenčnice! Izpod velikanske skale vre nad dva metra širok vir na dan ter šumeč pere skale pod seboj drvé se v dolino. Če pregaziš vodo in se spneš na drugi strani na tri ali štiri metre visoko skalo, imaš pod seboj nebroj kaskad. —

Planica je vredna, da se slovenski alpinisti za njo zavzamejo. Že zdaj je dober prelaz skozi Rov na južni strani v Pišenco in čez prelaz na Mojstrovki v Trento; tudi pod Jalovcem je mogoč, a silno težaven prehod na Goriško; čez zapadno steno gre stena čez rob Poldnevnice h Klanškim Belopeškim jezerom. Ti prelazi mikajo drznega plezalca, a dolina sama nudi obilnega užitka onim, katere veseli planinski svet tudi v dolinah. Bistra voda — za Kneippovce izvrsten tuš — čisti zrak, smrečni gozdovi: vse to obeta Planici še veliko važnost. Naravna lega doline bi lahko tekmovala s Trafoiem ali Suldenom pod Ortlerjem. Železnica je blizu, pot v dolino lahka (celo s kolesom se pride do pastirske kočice); treba le dobre volje in novcev in kmalu imamo lahko planinski „Hôtel Planica“.

nisti hujskajo sedaj armado proti vladi ter zahtevajo izpremembo ustave. Nu, Brisson je izročil vojni portfelj staremu republikancu, ki bo odbil vse monarhistične spletke. Faure pa je še vedno proti reviziji in govori se že, da meni odstopiti.

Slovenskim zgodovinarjem.

Spisal Sl. Kr.

II.

Prereševali smo zadnjič vprašanje, kaj je slovenska zgodovina; vprašuje se sedaj, kako pa se deli ta zgodovina. Na to ne bo težko odgovoriti. Razvijamo to zgodovino logično in razdelila se nam bo sama po sebi.

Doba pred vzprejetjem krščanstva je našega naroda junška doba. Kakor so najboljši in najskrbnejši rimski cesarji najkrucejše zatirali in preganjali krščane, videč pogubnost krščanskih nauk za obstoj njihove države, kateri so se izpodkopavali socialni temelji, — istotako so tudi najboljši naši možje najsilnejše ustavljali krščanstvu. Slutili so tudi ti prav. Prejšnje življenje je bilo zatrto, naš narod za dolgo časa uničen, izgubil je mnogo, mnogo; prejšnji močni rod začeli so tuji nazivati — sužnje. A spala ni v njem zavest krivice, le dremala je: „Svaka sila do vremena“.

Divjost in grabežljivost graščakov je rasla, v duhoščini in v samostanih razvijalo se je čedalje večje razkošje in neomejena razuzdanost oboji so bogateli v nenasiitljivi pohlepnosti, kmet pa je bredel po čedalje večji reviji... tlaka, bira, davki za vojske, povrhu še slabe letina. Naš narod se je začel zavedati, da je človek in sicer nič slabši nego skrajno pohujšano graščastvo in druga gospoda, in — začelo je pokati in lomiti se. Napočili so dnevi maščevanja za nečuvne krivice; a pisali ne bomo s Trdno: „nihče ne bo kmetom prav dajal, da so se spuntali in se svoje voljno nad svojimi gospodi maščevali“ (Str. 86). Ne, vsakdo, kdor ima le kaj srca in sočutja s trpin, dajal jim bo prav. Trpeli so čudovito dolgo, molili Boga in prosili cesarja, a „Bog je visoko in car daleko“. Pravice ni, torej „pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal“. Mari naj bi bili ti ljudje kakor ovce v goreči staji poginili brez upora za neusmiljeno, skozi in skozi ničvredno gospodo, ki je sicer lepo govorila morda, a jim ni dajala drugega ko bič in pohujšanje? Še Kristus je izganjal nevredne žide iz svetišča s silo... ni li to poučljiv simbol?

Vrelo je takrat v duši slovenskega naroda... In to vrenje zapišimo z zlatimi črkami v zgodovino našega naroda, to je jedna najlepših in najblazjih prikazni v nji. Naši pradedji niso hoteli biti živina, sramujmo se, če jim ne priznavamo pravice do tega.

Tvoji graščaki živinsko divji in kruti, tvoja duhovščina in samostani razuzdani in neizmerno pohlepni bogastva, in ti, Slovenec, bil si obema molzna krava, — ali je čudo, da si se pri tohko nenasiitljivih gostov sam skrbi? — V teh časih rodila si, slovenska mati, vrlega moža, moža s toplim čutom in poštenim srcem, Primoža Trubarja. Ko se sam z orožjem nisi mogel ubraniti jedne pijavke, rešiti te je hotel on z umom vsaj druge, a um se je ustavljaj zaman nasilstvu. Najboljši možje so morali zapustiti domovino in prišlo je še osodepolno leto 1573, zopet je bila zlomljena tvoja moč na krvavem bojišču, zmagalo je hinavstvo in nasilstvo pohlepne in propale gospode. Še je tlela iskra, še enkrat je švignil plamen leta 1635, a odpor ni bil več tako krepak, če tudi morda še bolj opravičen. Sto let si nisi opomogel iz metvila in ko si se z pet zbudil, — našel si se v težkih sponah. In osvobojenje iz teh spon je tvoja najnovejša zgodovina naroda slovenski.

Deli se torej slovenska zgodovina v dobo pred krščanstvom (doba svobode) in dobo po krščanstvu (doba suženjstva).

Prva doba v prazgodovinsko in dobo svojih knezov. (X—725). Druga v dobo miru (795 do 1500), doba bojev za pravico (1500—1635), doba spanja (1635—1797), doba probuje.

Nazadnje še nekaj. Poveljevanje turških bojev v slovenski zgodovini je jako nesmiselna stvar. Prvič se niso borili Slovenci za svojo vero in prostost, ampak borili so se evropski vladarji za premoč na Balkanu, oziroma nekateri za svoje dežele t. j. za denar. Drugič misel teh bojev ni vzklija iz našega naroda. Tretjič ni res, da bi bili naši možje iz „svetega“ navdušenja hodili Turke morit, šli so, ker so bili prisiljeni. Ne delajmo se boljših nego smo, ker se smešimo s tem! Isto velja o benečanskih vojskah. — Razven tega mislim, da se prav po nerodnem potezamo za to, proglasiti razne osebe, posebno voditelje turških bojev (Turen, Turjaški itd.), za Slovence. Ali so res bili Slovenci? To bo težko dokazati, lažje pa nasprotje. — Razen poganskih bojev in bojev za pravico obsegalo bo večje poglavje slovenske zgodovine tudi zgodovina celjskih grofov.

(Vprašanje o zgodovini Slovencev je postalo ravno sedaj pereče, ker baje nabira Leonova družba doneske za slovensko kulturno zgodovino [za katoliški obzornik]. To bo zopet književna — cvetka...)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. septembra.

— (Cesarica Elizabeta †.) Župan Hribar je odredil, da mestne policije uradniki, kadar bodo nastopali v uniformi, nosijo do dne 9. marca 1899. leta na levem rokavu črn obvezek. Zastave ostanejo pa na mestnih poslopih razobešene do pogrebne osmine, to je do prihodnje sobote zvečer.

— (Osebnosti.) Premišljeni so sodni pristavi gg. Albert Luschian iz Kranja v Ljubljano, Fran Peterlin iz Črnomlja v Kranj, Fran Rekar iz Vipave v Radovljico, Viljem Koronasser iz Marenbrega v Ptuj in Fran Jagodic iz Kozjega v Slovensko Bistrico.

— („Slovenec“) se jezi, da je naš list zopet jedenkrat bil bolje poučen o političnih dogodljajih, nego gospodje v „Katoliški tiskarni“. Istina je, da se grof Thun razgovarja z dr. Ferjančičem, in da ima gospod Povše še vedno nalogo, tičati v Ljubljani, ter se trgati z mlekozobi, to je s tistimi „Daničarji“, ki so vzeli sodaj katoliško politiko v skušene svoje roke. Kakor rečeno grof Thun razgovarja se s Ferjančičem in Robičem; zagradel se nam ne more očitati, da smo kaj nerazumnega poročali, in gospodje okrog „Slovenca“ se kažejo v pravi svoji luči, ko nam očitajo, da smo si hoteli reklamo pripravljati. Da ti kanoniki in vikarji ne morejo niti najmanjše prilike opustiti, da ne bi malo obrekovali svojih političnih nasprotnikov! Če pa „Slovenec“ končno vladi in desaiici grozi z neljubimi konsekvencami, če bi namreč resnica bila, kar smo mi poročali, vidi se nam ta grožnja do cela smešna, ker na jedni strani „Slovenec“ ni glasilo „slovensko-krščanske narodne zveze“, in ker bi na drugi strani bila zares predpustna šala, radi osebe gospoda Povšeta pričenjati krizo — na desnici. Na napade na „žida“ Penižka, ki je vrl češki Sovan, ne odgovarjamo, samo to si predrzemo vprašati: kako pride gospod Penižk, ki s „Slovencem“ nikdar opraviiti ni imel, ki proti katoličanstvu na Slovenskem niti najmanjše žal besede nikdar ni spregovoril, kako pride tu nedolžna oseba do tega, da jo blati katoliško glasilo? Nekoliko krščanske ljubazni se mora vendar tudi v katoliških glasilih kazati, ker ta glasila gotovo nimajo naloge, zaletavati se v vsacega, ter mu čast krasti! O našem „Slovencu“ bi pa skoraj trdili, da mu je največje veselje, če more komu vzeti dobro ime, ter ga tako od strani ogristi, kakor je sedaj ogrizel g. Penižka. To je zares „katoliško“! —

— (Regulacija uradniških plač.) „Slovenec“ ne more preboleti, da imamo v osebni gosp. Penižka izbornega dunajskega poročevalca, kateri nas o vseh važnejših dogodbah tako točno informuje, da nas „Slovenec“ ne more nikdar dobiti. To se je tekom jednega tedna na eklatanten način kar trikrat izkazalo. O umoru cesarice smo mi poročali že isto soboto, ko se „Slovenec“ o tem še sanjalo ni; dalje smo bili prvi list, ki je vedel, da je ministerski predsednik dr. Ferjančič poklical na posvetovanje in da so imeli nekateri odlični člani desnice včeraj mej seboj in potem z ministerskim predsednikom važno posvetovanje in končno smo mi mogli že včeraj popoldne poročati o regulaciji uradniških plač, nekaj ur pred vsemi dunajskimi listi in tudi že nekaj ur prej, nego je izšla veleoficijska „Wiener Abendpost“, priloga „Wiener Zeitung“, katera je stvar uradno naznanila. „Slovenec“ o vseh teh treh velevažnih dogodbah ni ničesar vedel, ampak moral šele naslednji dan pričapljati za drugimi listi. Tako točno in izborno poročanje imenovati „reklam-manever“ je naravnost rečeno budalost. Iz „Slovenca“ govori pač zavist, da o najvažnejših rečeh ničesar ne ve, a da gosp. Jos. Penižka radi tega še osebnost napada, je toliko grše, ker se drugače — glej „Slovenčev“ nedeljsko posebno izdajo — prav nič ne sramuje, Penižkova poročila — uzmati.

— („Slovenčev“ protidarvinovec) odgovarja na jasno in točno zavrnitev, katero je „Slovenski Narod“ nasproti postavil zvitar-kemu sestavku o „hiranju“ darvinizma, ki ga je bil nekaj dnij poprej prijavil „Slovenec“. Kdor primerja naš listek s „Slovenčev“ repliko, prehitro uvidi, da je njeno orožje zopet le zavijanje in prikrivanje resnice. Jedro našega listka je: Lamarckova teorija o descendenici je po svedočbi Clausovi od znamenitih biologov splošno pripoznana, ker je utemeljena na dejstva morfologije, paleontologije itd.; Darwinova teorija pa duhovito in prepričevalno razrešuje uganjko de-

scendence, a po svedočbi njenega utemeljitelja samega niti ne namerava rešiti vse uganjke, ampak le del nje; to je tudi mnenje današnjih privržencev velikega angleškega naravoslovca. Prva teorija je do cela samostojna in velja, če tudi bi druga povsem v vodo padla. „Slovenca“ prav za prav v oči bode prva teorija, a se je ne upa naravnost lotiti. On si domišlja, da se krha mej znanstveniki druga teorija; meni, da je zatorej že tudi prva porušena, pa se zelo moti. Temu jedru naših izvajanj se „Slovenec“ izogiblje, ker ga po svojih predsodkih in predpisih noče in ne sme umeti. Pač pa se sicer prav po zvitarško ob vsak stavek našega listka obregne, ga po svoje zasuje in potem polemizuje zoper njega. Računajoč na nerazsodnost svojih čitateljev ve, da sme biti predrzen, kolikor se mu ljubi, in torej našemu listkarju celo očita, da je Lamarckovo in Darwinovo teorijo „zamešal“ „kakor neuki lajki“, in da torej njegova izvajanja ne veljajo nič. Z gledališkim pogumom sklepa „Slovenčev“ svoj sestavek z vasklikom: „Le naprej!“ Da, le naprej, mu kliče naš listkar, in kmalu boste uvideli, kako ste zaostali, kajti znanost, svobodna znanost napreduje brez vas in preko vas! Prikrivati morete resnico, premagati ne!

— (Žalna koračnica.) Kapelnik tukajšnjega 27. pešpolka, g. B. Frisek, je povodom smrti cesarice Elizabete zložil žalno koračnico, ki se odlikuje po gniljivi, izredno prikupni melodiji. Skladba izide v tukajšnji knjigotržnici Fischerjevi ter se bode prodajala od jutri dalje po 50 kr.

— (Letovišče ljubljanskih barab) je sedaj Kodelijevo posestvo. Tukaj se shajajo vsi ljubljanski izgoanci in tatovi in pod milim nebom pijó, jedó in spē. Ves dan so tukaj skriti v grmovjih, ko pa se naredi noč, gredó na plen v mesto ali pa v okolico. Najraje kradejo kokoši, race, purane, sploh perutnino, katero p tem kuhajo in pečejo. Mestni policiji je bilo to znano, a ker leži Kodelijevo posestvo zunaj mestnega policijskega okrožja, jih dosedaj ni zasledovala. Tat, ki je v soboto po noči plezal po strehah hiš v Vodnikovih ulicah in ki je znan kolovodja te druhali, opo oril je policijo spet na letovišče ljubljanskih barab. Včeraj popoldne je bil velik lov na barabe. Sedem detektivov podalo se je na raznih uhodih na Kodelijevo posestvo, stražniki pa so se razvrstili okoli posestva. Ko so baraba zapazili in spoznali detektive, spustili so se v beg, detektivi pa so s kolesi kar čez travnike dirjali za njimi in niti jeden jim ni ušel. Tri postopače — dva posebno dobro znana tatova — in jedno žensko so ujeli in odpeljali v zapor. V grmovju kjer so bili, našlo se je vse polno kurjega perja. Jeden postopač je bil kar od strahu padel na tla, in je kar priznal svoje grehe. Dobro bi bilo, da bi včasih tudi žandarmerija pogledala v to postopaško gnezdo, ker mestna policija nima časa za take love in so ti postopači velika nadlega za posestnike v okolici.

— (Zaljubljen natak.) Včeraj zvečer ravno pred prihodom Dolenjskega vlaka vlegel se je neki natak prvega ljubljanskega hotela na železniško progo v Hradeckega vasi, češ, da hoče skušati svojo ljubo, ako mu je zvesta ali ne, in če bode prišla po njega in ga rešila smrti. Natak bil je popred s svojo ljubo in svojimi znanci v Hradeckega vasi in ko je s svojo družbo odhajal iz gostilne in slišal, da prihaja vlak, tekkel je na progo in se vlegel čakaje smrti. Njegova ljuba, boje se, da bi ji menda ušel, vdarila je za njim in ga v svoji neskončni ljubezni in zvestobi s pomočjo še drugih natakarijev prijateljev potegnila s proge in ga rešila smrti. Vse bi bilo dobro, da ni tega videl tudi policaj, ki ni imel pravega razuma za ljubezen in za take šale in je hudo pijanega natakarija vzel seboj, da je v celici premišljal o ženski zvestobi.

— (Nepreviden kolesar) povozil je predvečrajšnjim zvečer na Sentvidski cesti ravnatelja ljubljanske preskuševalnice, doktorja Emila Kramarja. Zadel ga je v hrbet, da je padel, in da se je poškodoval. Kolesar je vozil ob kraju ceste brez luči in ni zvonil. Kolesar je znan in je iz Šiške.

— (Nepreviden voznik.) Marija Kramar, stanujoča na cesti na Loko, šla je 17. t. m. zvečer okoli 7. ure s svojo petletno hčerko domov. Po cesti pripeljali so trije vozniki s senom naložene vozove prav naglo in ravno na nekem ovinku zadel je voz v petletno Antonijo Kramar in jo podrl na tla, da je padla pod voz in je zadnje kolo šlo čez njo. Težko poškodovano so prenesli domov. Voznik je bil iz Stožec.

— (Glas iz občinstva.) V interesu prebivalcev v Gradišču prosi se slavna policija, da bi tudi pri nas po noči pogledal kak policaj, je li vse v redu. Dogaja se že prepogostokrat, da nočni kričarji rogovilijo pozno vnoč ter z upitjem in kričanjem motijo nočni mir. Prosi se, da se tem počenjanju v okom pride in se pouči one razgrajče, da prebivalci te ulice žele miru.

— (Iz Spodnje Šiške) se nam piše: V naši podružni cerkvi je bila danes ob 7. uri slovesna črna maša za rajno cesarico. Vdeležili so se je:

Dalje v prilogi.

Občinski zastop in župan, uradniki državne železnice na čelu jim g. inspektor Detela, oddelek požarne brambe s stotnikom g. Juvancem, čitalnica s zastavo, šolska mladina ter mnogo domačega občinstva. Pri maši je pel čitalniški moški zbor.

— (Iz Kočevja) nam je poslalo ondoto županstvo popravek, katerega pa ne bomo priobčili, ker je spisan v nemškem jeziku. Kar je bilo popraviti, smo kot lojalni ljudje že sami iz lastne inicijative storili in dostavljamo le, da je bila tudi na pošti razobešana zastava, pri vsem tem pa ostane vzlic vsem popravkom nepobitna istina, da se je Kočevje povodom smrti cesarice kazalo jako mlačno, dokler se ni oglasil naš list.

— (Samonemški pečat) Prijatelj našega lista nam piše: Akoravno nisem pisec notice o uradnem pečatu Brezoviške občine (pri Ljubljani), popravljam jaz dotično opazko, ker sem slučajno našel na pečat občine Brezovica pri Krtini, sodni okraj Brdo, ki se glasi: „Amtssigill der Gemeinde Bresovitz“. Zaubiti, da cika notica na ta pečat?

— (Starinoslovje.) Po nalogu centralne komisije preiskuje g. dr. plem. Premierstein z Dunaja rimske česte in rimske kamne na Kranjskem. Našel je že več novih kamnov in popravil dosedanje besedilo nekaterih že objavljenih.

— (Požar.) Iz Mirne Peči se nam piše 19. t. m.: Danes ob 10. uri dopoldne je začelo goreti pri posestniku Jakobu Parklju. Ogenj je uničil v četrtr ure hišo in vsa gospodarska posidja. Brizgalnica je bila takoj na mestu. G. Janko Tavčar (postajni načelnik) poslal je postajno brizgalno in delavce. Hvala mu! Rešiti ni bilo mogoče drugega kot živino. Kako je nastal požar, se še ne ve. J. Parkelj je bil zavarovan.

— (Slovenskim abiturijentom) se dodatno k objavljenemu oklicu iz Gradca naznanja: „Zapisovanje na graškem vseučilišču traja od 23. t. m. do 8. vinotoka inkl. — Prošnje treba vložiti istako do 8. oktobra. Vse drugo razlaga „Učni red“ oziroma „Zaznamek predavanj“ (Vorleseordnung).

— (Protiitalijanske demonstracije) V Vrtovinu na Goriškem so — po poročilu laških listov — nastali nemiri in izgrede proti italijanskim delavcem, ki delajo v tovarni g. Mulitscha iz Gorice. Oblasti so baje poslale stotnijo vojakov tjakaj. Kako pretirano so laški in nemški listi poročali o „izgredih“ v sv. Križu, svedoči poročilo v „Edinosti“. V torek zvečer je bilo slišati krik in hrup v Nabrežini. Iz strahu pred tem krikom je italijanski pekar Buseti zbežal iz svoje, ob glavni cesti mej Križem in Nabrežino sječe hiše, na kar so nekateri dečki poskodovali jedno šipo, vredno, na debelo računano, 20 krajcarjev. To škodo s a si prišla ogledat namestnik grof Güss in italijanski konzul!! Najznačilnejši moment pri vseh zadnjih demonstracijah je pa to, da so se proti Lahom uprli tudi Furlani v Trziču (Monfalcone). Zakaj ne povedo tega nemški listi? V Nabrežini postopajo sedaj orožniki in c. kr. komisar Gorizutti — seveda Lah — tako strogo, da si ljudstvo že več ne upa na glas slovenski govoriti. Če kdo le zakriči „živio Slovenci“, je že aretiran. V neki zasebni hiši, torej na zasebnih tleh, so upili domačini „Živela Avstrija“. Nakrat je prišel v hišo rečeni laški komisar ter dal aretirati več oseb, katerim je diktiral kazen do 14 dni!!

— („Der Süden.“) Ravno smo prejeli 6. številko jedinega glasila v nemškem jeziku za koristi hrvatskega in slovenskega naroda, izhajajočega na Dunaju. Tudi ta številka ima prilogo. Vsebinska je zopet jako zanimiva in bogata. List „Der Süden“ so, kakor znano, ustanovili gg. državni poslanci hrvatskega in slovenskega naroda ter zastopa odločno koristi in težnje imenovanih dveh narodov. A mimo tega bori se ta časopis dosledno za slovensko vzajemnost, koja nam jamči, da se bodo naši narodni idejali prej ali slej vendar izpolnili. List „Der Süden“ ima pa tudi nalogo, da na temelju resnice in prava seznanja tuji svet z našimi odnošaji in težnjami, ter da pobija neresnico; katero o nas vedno razširjajo neprijateljski nam časopisi židovsko nemški, madjarski itd. Odkriva pa tudi grozne krivice, ki se nam i Hrvatom godé. Od nas je odvisno, da zagotovimo obstanek temu neustrašenemu sobojevniku na publicističnem polju ter da mu podamo tudi sredstva za ojačenje in potreben razvoj. Na Slovenskem je še v mnogih imovnih rodbinah, v kavarinah, gostilnah itd. nemških, Slovincem in Slovanom sploh protivnih listov. Odstranimo ta židovsko-nemški otrov in naročimo se na list „Der Süden“. Ta list izhaja 1. in 15. vsakega meseca z obilno in zanimivo vsebino. Ker se mogó še številke od meseca avgusta prejeti, znaša naročnina do konca leta samo jeden goldinar. Uredništvo in upravnistvo je na Dunaju I., Plankengasse 4.

— (Mojsterski tečaji za stavbene ključarje.) Po naročilu c. kr. trgovskega ministerstva priredi c. kr. tehnološki obrtni muzej na Dunaju mojsterske tečaje za stavbene ključarje. V teh tečajih se bode poučevalo v strokovnem risanju, o delu v delavnicah, o tehnologiji, o orodjih, strojih in motorjih, o obrtni higiji in odvrnitvi nezdod, o obrtnem knjigovodstvu in računstvu. Tečaji trajajo po osem tednov in bodo štirikrat v letu. Za sprejem v tečaj imajo pravico prositi stavbeni ključarji in pomočniki, če jih priporoči županstvo ali kako strokovno društvo. Prednost imajo oni, ki zamorejo dokazati strokovno izurjenost, dalje mojstri pred pomočniki in mej poslednjimi zopet taki, ki nameravajo v kratkem svoj obrt samostojno izvrševati. Slednjč se more ozirati le na take prositelje, ki so dosegli že starost 24 let in niso prekoračili 45. leta in so že vojašine prosti. Ker se pouk vrši le v nemškem jeziku, je potreben, da so obiskovalci tečaje vsaj v toliko zmožni nemščine, da morejo slediti predavanju. — Prošnje za vsprejem v tečaj je vložiti na ravnateljstvo c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja (Dunaj IX/2, Währingerstrasse 59.) Vsaka prošnja ima obsegati: Starost prositeljevo, koliko časa je že mojster ali pomočnik, v katero trgovsko in obrtniško zbornico je pristojen, in naznaniti je tudi najbližjo železniško postajo, če v stanovanšču prositeljevem ni železniške postaje. Prosiatelj mora navesti tudi, koliko je že izurjen v strokovnem risanju in kje si je to znanje pridobil. Učnina znaša 40 gld. in vpisnina 2 gld. Manj premožnim se omogoči obisk z oprostitvijo ucnine in s podelitvijo ustanov. Prošnje za oproščenje učnine je vložiti pri ravnateljstvu c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja. Prošnje za ustanove je pa nasloviti na c. kr. trgovsko ministerstvo, a je iste vložiti pri omenjenem ravnateljstvu in se jim mora poleg gori omenjenega priporočila priložiti še ubožno spričevalo in domovinski list. Mojstri naj priložé obrtni list; vojaške prehodnice in delavske knjižice naj se ne prilagajo. Ustanove znašajo za obiskovalce stanujoče na Dunaju po 80 gld. za mojstre in po 70 gld. za pomočnike; za unanje obiskovalce po 120 gld. za mojstre in po 95 gld. za pomočnike; razun tega se unanjem študentskom povrne vožnja v III. razredu osebnega vlaka na Dunaj in nazaj. Upisnino mora vsak obiskovalec plačati. Komur se dovoli ustanova, ta je ob enem oproščen tudi učnine. — Prošnja na ravnateljstvo c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja so kolka proste, če jim je priloženo ubožno spričevalo. Prošnje za vsprejem v jednega teh tečajev se vložé lahko vsak čas. Želja glede uvrstitve v določeni tečaj se bode po možnosti upoštevala. V jeden tečaj se pa more sprejeti le 12 obiskovalcev. Letos se otvori morda 24. oktobra še jeden tečaj. Razglasilo o teh ključarniških tečajih je vsakemu na ogled tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— (Objava) Brzjavni in telefonski promet meseca avgusta t. l. Na c. kr. brzjavnih postajah tržaškega poštnege ravnateljstva bilo je meseca avgusta t. l. in s cer na Primorskem oddanih 45 461, došlih 52 722, tranzitujočih 142 812, skupaj 240 995 brzjavk; od teh jih odpada na Trst samo oddanih 30 583, došlih 35 612, tranzitujočih 128 902, skupaj 195 097 brzjavk; na Kranjskem oddanih 10 130, došlih 11 658, tranzitujočih 21 478, skupaj 43 266 brzjavk. Telefonski promet. a) V interurbanem telefonskem prvmetu bilo je v isti dobi v Trstu 1330, v Opatiji 272, v Pulju 129 in v Ljubljani 195 pogovorov. b) V lokalnem prometu govorilo se je v Trstu 210 000krat, v Pulju 5707krat, v Gorici 3627krat, v Opatiji 1389krat, in v Ljubljani 8485krat.

— (Razpisane službe.) Na c. kr. višji realki dve suplentski mesti za nemščino, zemljepisje in zgodovino ter za slovenski in nemški jezik. Prošnje ravnateljstvu realke. — Učiteljsko proviziorno mesto na 4razrednici v Toplicah Zagorju. Prošnje do 1. oktobra pri okr. šolskem svetu v Ljti. — Na 3razrednici v Toplicah na Dolenjskem mestu II. ali III. učitelja. Prošnje do konca t. m. pri okr. šolskem svetu v Novem mestu. — Mesto kancelista pri okr. sodišču v Judenburgu. Prošnje do 16. oktobra pri okr. sod. predsedstvu v Ljubnem na Štajerskem. — Pri c. kr. okr. sodišču v Cerknici mesto kancelijskega pomočnika. Nastop službe 1. okt. — Pri c. kr. okr. sodišču v St. Pavlu (Koroško) mesto kancelijsta. Zahteva se zemljiškoknjižni izpit in oba deželna jezika. Prošnje do 8. oktobra.

— (Vojak — anarhist) Veliko senzacijo vzbujala aretiranje vojaka Mhe Horvatha v Zomboru. Horvath je služil pri kečkemečkih husarjih ter je po toval z vaj v slavoslovno Vrbiico. Na železnici je govoril, da se strinja z anarhističnimi načeli ter se je pri tem jako nedostojno izrazil o cesarici. Konduktar je Horvatha ovačil, zato so anarhista v uniformi takoj vtaknili v ječo.

— (106 let star pisatelj.) Louis Enault je menda najstarejši pisatelj na svetu. Bil je vojak v Napoleonovi armadi ter se je vdeležil vojne na Ruskem. Pri prehodu Berezine mu je odmrznilo 3 prstov. Bil je pozneje večkrat na Avstrijskem in v Nemčiji. Spisal je mnogo romanov ter je tudi za svoj 106. god izdal malo novelo.

— (80leten Otelo.) V Karczagu je živel bogati starec Dubak. Bil je sila ljubosumen na svojo ženo. Zlasti se je zgražal nad mislijo, da se bo žena po njegovi smrti zopet omožila. Vsled tega jo je neko noč zadavil, zažgal sv. jo hišo in se obesil.

— (Glasbena šola Kaiser na Dunaju.) ki stopi sedaj v 25. leto svojega delovanja, sprejemala bo nove gojence od 10. septembra do 10. oktobra. V tej šoli se uči igranje na vseh instrumentih, p-tje (koncertno, opern.), zbornu in cerkveno) in vsi teoretični glasbeni predmeti. Posebno je opozoriti na pripravljavnico za učiteljske kandidate in za

državne skušnje. Lani je obiskovalo ta zavod 351 gojencev iz vseh delov Avstro Ogerske. Državno skušnjo je naredilo 40 kandidatov z odliko. Pojasnila daje ravnateljstvo (Dunaj, VII., Zeglengasse 29.)

* (Otroci se dvobojujejo) Berl. Ztg. poroča, da sta se nedavno v Grunewaldu streljala dva dečka 16 let radi mejebojne ljubosumnosti. „Ljubila“ sta namreč isto 16letno deklico. Sekundanti so bili gimnazijci. Oba dvobojnika sta bila nevarno ranjena; jednemu je šla krogla skozi lice, drugemu skozi ramo.

* (Zastrupljenje cesarja in cesarjeviča v Koreji.) Dne 11. t. m. sta obolela cesar in cesarjevič korejski po večerji z znaki zastrupljenja. Zločin ima političen vzrok. Cesar se je udal namreč baje preveč ruskem vplivu. Glavar zarote je Han Lu-Lul, sorodnik cesarjev, ki je že lani skušal zastrupiti g. Cesar Li-Hung je star 47 let, cesarjevič pa 26.

* Največji most preko reke) bo kmalu dogotovljen most preko Niagare; dolg je 264 60 m. in 15 m. širok.

Telefonična in brzjavna poročila

Dunaj 20. septembra. Udeležniki večerajšnje konference desničarjev z grofom Thunom, mej njimi dr. Ferjančič, so zapustili Dunaj. A tističnega o uspehu te konference se še nič ne ve. Kar poročajo listi, so ali go'e kombinacije ali slabe šale. Tako poroča „N Fr. Pr.“, da se je razpravljalo pri konferenci o tem, ali naj dr. Fuchs ali Zurkan ima spominski govor cesarici, dasi je po opravljeniku popolnoma izključeno, da bi ga imel dr. Fuchs. Poroča se tudi, da se je sklenilo, naj grof Thun načrt jezikovnega zakona predloži kar dotičnemu odseku. Tudi to je izključeno, ker se mora vsaka predloga po opravljeniku izročiti plenumu.

Dunaj 20. septembra. Tačasni načelnik slov. narodne zveze Povše je razposlal naslednje vabilo: Vabim p. n. gospode poslance slovanske krščanske narodne zveze h klubovi seji na dan 26. septembra 1898. ob 9 uri dopoldne v dvorano II. Dnevni red: 1) Razgovor o političnem položaju. 2) Razgovor o doslej oglašanih predlogih.

Dunaj 20. septembra. Naznanilo, da se regulacija uradniških plač uveljavi s 1. oktobrom, je obudila v vseh uradniških krogih največje veselje. Sklenilo se je uveljavljenje v seji ministerskega sveta, kateremu je predsedoval cesar. Tri dni po smrti cesarice poklical je bil cesar dr. Kaizla k sebi in ga vprašal, če je možno takoj uveljaviti regulacijo. Finančni minister je to pritrdil in toplo priporočal, naj se uveljavi regulacija čim prej. S tem si je zagotovil trajen spomn na mej uradniki. Za regulacijo bo treba letos 3¼ milijona gold.

Dunaj 20. septembra. Nagla sodba v okrajih Lumanowa in Szacz stopi jutri zjutraj ob 6. uri iz veljave.

Budimpešta 20. septembra. V današnji seji poslanske zbornice je predsednik Szilagyi poročal o avdijenci, v kateri je predsedstvo cesarju kondoliralo in povedal, da je bil cesar globoko ginjen in da je izrekel parlamentu svojo kraljevsko zahvalo. Ministerski predsednik Banffy je predložil zakonski načrt v spomin umrle cesarice in zakonski načrt o napravi spomenika cesarici. Oba načrta sta se izročila justičnemu odseku.

Geneve 20. septembra. V Neufchatlu je policija aretovala štiri italijanske anarhiste z imenom Bozzino, Colombelli, Germani in Merino, kateri so v Germanijem stanovanju skrivaj tiskali anarhističen list.

Pariz 20. septembra. Vojvoda d'Orléans je izdal oklic v katerem pravi, da njegova stranka na noben način ne pripusti revizije Dreyfusove zadeve, ker bi to uničilo francosko vojsko in Franciji škodovalo.

Narodno-gospodarske stvari

— Dobavni razpis. Dne 20. oktobra 1898 ob 4. uri popoldne se vrši pri c. in kr. pomorskem arznalu v Pulju v zagotavljenju potrebnin za leto 1899. ponudbena razprava o zapečateni došlih ponudbah. Dobaviti je mej drugim: Zastava, usnjeno blago, laneno olje, goveji loj sivo umivalno mlo, lojeve in stearinske sveče, metlje in slama, čopiče in krtače, bakreno blago (žreblji, cevi), medeno (mesingasto) blago, vrvi in drugo blago iz konopelj itd. Posebni in občni pogoji, seznami blaga, katero je dobaviti in ponudbni vzorci se lahko pogledajo in dobijo pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Mnogo lekarnarjev znižuje prodajalno ceno **Santal Midy-a**; mladi ljudje naj se torej ne ozirajo na ponudbe, storjene na škodo njihovega zdravja in njihovega denarnega mošnjička, ter naj bodo preverjeni, da se hitro ozdravijo. (11—2)

Izborne deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase

okrepuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga (386—29)

lekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Telefon št. 68.

Štev. 1. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 863

Otvoritevna predstava.

V sredo, dne 21. septembra 1898.

Prvikrat.

Omikanci.

Slika iz življenja v treh dejanjih. Spisal Viktor Leon. — Režiser g. Rud. Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek ob 7¹/₈ uri. Konec ob 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester c. in kr. pešpolka št. 27. V petek, dne 23. septembra „Gospod ravnatelj“, veseligrada v treh dejanjih.

Iz uradnega lista.

Imovinske ali eksekutivne dražbe: Posestvo vlož. št. 496 v Kotu s pritlikino, cenjeno 450 in 45 gld., dne 23. septembra v Črnomlju.

Marije Robek zemljišče vlož. št. 274 kat. obč. št. Jernej, cenjeno 1035 gld., dne 23. septembra v Kostanjevici.

Posestvo vlož. št. 218 kat. obč. Zirklah, cenjeno 440 gld., dne 23. septembra Kranji.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebg	Padačina v mm v 24 urah
19.	9. zvečer	738.1	16.5	brezveter.	pol obl.	
20.	7. jutraj	739.3	14.5	sr. vzvzh.	oblačno	0.0
"	2. popol.	739.9	15.1	sr. svzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 15.0°, sa 0.7° and normalom.

Dunajske porz

dne 20. septembra 1898

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	15	"
Avstrijska zlata renta	121	"	15	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	40	"
Ogerska zlata renta 4%	119	"	60	"
Ogerska krona renta 4%	98	"	40	"
Avstro-ogerske bančne delnice	906	"	"	"
Kreditne delnice	355	"	75	"
London vista	120	"	05	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	85	"
20 mark	11	"	76	"
20 frankov	9	"	53 ¹ / ₂	"
italijanski bankovci	44	"	25	"
C. kr. cekini	5	"	68	"

Trikot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalce

Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmesseergasse 8.

Zavoje vzorcev, obsegajoče srajce, jopice, hlače za gospode, dame in otroke, v znesku 10-20 gld. proti povzetju ali dunajskim referencam. (1401—4)

Stenografa

veščega slovenske stenografije, vzprejme notar s 1. oktobrom t. l. Plača po dogovoru. — Ponudbe vzprejema upravništvo „Slov. Naroda“. (1458—1)

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, želi stopiti v službo. — Ponudbe na Ivana Rozman-a, Stari trg št. 8. (1467)

Najlepšo, zdravo

čebulo

razpošilja tvrdka

Iv. A. Hartmann v Ljubljani

v vrečah po 50—100 kg po jako nizki ceni.

Omenjena tvrdka odda po jako ugodni ceni tudi 2000 lepih, močnih, skoraj novih (1324—10)

vreč za deželne pridelke.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiš Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiš, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc - Gastein Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce Bled. Polg tega vsako nedeljo in praznik ob 5. uri 39 m. popoldne v Lesce-Bled. — **Praga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. Praga iz Trbiša. Ob 5. uri 45 m. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. jutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curih, Bregence, Inomosta Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipska, Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 9. uri 55 m. vlak iz Lesce-Bleda. — **Praga in Novega mesta in iz Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer., poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (1044—64)

Notarskega kandidata

vzprejme notar s 1. oktobrom t. l. Plača po dogovoru — Ponudbe vzprejema iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“. (1459—1)

Dijaki

ali nekateri gospodje se vzprejmo na dobro brano in zdravo stanovanje. (1468—1)

Mestni trg št. 3, III. nadstopje.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen manufakturiist, želi svojo službo takoj premeniti.

Ponudbe se prosi pod „Pomočnik“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1423—4)

Konc. zasobni učni zavod za risanje krojev in

izdelovanje oblek

(po sistemu Schnak na Dunaji.)

Pouk v dunajskem tehničnem risanju krojev v tečajih 3 do 6 mesecev (popolno izučenje).

Začetek tečajev dne 1. oktobra.

Vpisovanja se vrše vsak dan od 9. do 12. ure zjutraj in od 2. do 5. ure popoldne.

Vse podrobnosti v prospektih franco.

Ema Schlehner

v Ljubljani, Židovske ulice št. 1.

Prodaja krojev po meri. (1465—1)

Dražba!

Prihodnji četrtek, dne 22. septembra t. l., ob 9. uri dopoldne prodane se bodo v konkurzno maso **Urbana Koželj-a** spadajoče stvari, kakor:

železnina, špecerijsko blago, prodajalniška oprava itd.

najvišjemu ponudniku. Kdor želi kaj kupiti, naj se ob 9. uri dopoldne oglasi v prodajalni v **Vodmatu št. 94, cesta v Zalag.** (1464—1)

Odgojevališče za duševno abnormalne in nervozne otroke

ERNESTINUM

v Pragi št. 57—IV.

Zavodovo poslojje, nekdanja grofovska palača, ima 7 metrov visoke krasne prostore v najlepšem in najzdravejšem kraju mesta. **Park meri 6700 □ sežnjev.** Najboljša pitna voda. Individuvelen pouk. Za gojence iz višjih stanov separata stanovanja in poseben personal. Podrobnejša pojasnila daje

(1410—3) **ravnateljstvo zavoda.**

Razglas.

Okrajni odbor v Slovenski Bistrici razpisuje mesto

okrajnega ubožnega zdravnika

z letno plačo 500 gld.

Prošniki, kateri so slovenskega in nemškega jezika zmožni, naj vložijo svoje prošnje vsaj do

15. oktobra t. l.

pri podpisnem okrajnem odboru.

Okrajni odbor v Slovenski Bistrici

dne 9. septembra 1898.

(1409—2)

Načelnik.

Št. 31384-

Razglas.

(1455—1)

Z ozirom na določbe § 5. reda za letne in tedenske sejme v deželnem stolnem mestu v Ljubljani št. 8626 z dne 15. maja 1891 se s tem vnovič razglasa, da je ob tržnih dneh pridržan tržni promet **do desetih dopoldne kupovanju na drobno (za domače potrebe)** in da je do te ure terej na vsem mestnem ozemlju pod kaznijo prepovedano sleherno pre-kupovanje vsakdanjih živil, kakor zeljenadi, sadja, kuretnine, maščobe, jaje itd.

Izvezeto od te prepovedi je le žito, prašiči, drobnica in tržno blago, kakor: med, suhe češnje na vozeht itd.

Vsak prestopnik te prepovedi zasledoval in kaznoval se bo po določilih § 19. trž. reda prvi pot z globo od 1 do 10 gld., drugi pot z globo od 1 do 10 gld. in z odvzetjem kupljenega blaga, tretji pot vrhu tega še z začasnno izključitvijo od trga; eventualno stopi vseh treh slučajih na mesto globe primerni zapor. (§ 70 obč. reda).

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 15. septembra 1898.

Karol Planinšek

Ljubljana, Stari trg

priporoča ob času vinske trgatve **grozdni sladkor (Traubenzucker)**, nadalje veliko zalogo **špecerijskega in kolonijalnega blaga**, kakor tudi **špirita, finega pristnega slivovca, drožnika in ruma**

na debelo in drobno. (1335—7)

Naznanjam uljudno slavnemu občinstvu, da sem prevzel

dobro znano gostilno in pekarijo

v Kranju

od gosp. **Jožefa Kovača**, kjer bodem postregel z dobro pijačo in jedili; posebno pa opozarjam na

svojo pekarijo

kjer hočem poleg dosedanjega navadnega peciva vpeljati še finejšee, kakor: **kifeloce, okrogle žemlje itd.**

Za obilen obisk se priporoča

(1456—1)

Ant. Kummer ml.

pek.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča **J. Soklič.**

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada-joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (40)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Opozarja se na

sukneno in manufakturno zalogo

(41) **tvrdko**

Hugo Ihl

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(42) čevljarški mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najpriprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)

Glavna trgovina: **Jakob Zalaznik.** Podružnica:

Stari trg št. 21 Vegove ulice št. 12

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback) V svojih slaščičarnicah postrežam točno z najfinejšim nasladnim pecivom, sladoledom in slatimi pristojni likerji ter z Wermuth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnene.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (44)

Zaloga originalnega karbolinca. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Moderaci

izvrstne fačone, najboljši izdelek

(45) **najceneje pri**

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih havelokov po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baret. (46)

Največja izber najnovejšega svilnatega blaga

črno in barvasto, za cele obleke in bluze, priporoča po najnižjih cenah (47)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Av gust Repič

sodar

Ljubljana, Kolesijske ulice št. 16, (48) v Trnovem

se priporoča slav. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser

puškar

prodajalec biciklov iz prvih tovarn.

(49) Ljubljana

Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delavnica za popraviljanje biciklov in šivalnih strojev.

Največja tovarniška zaloga

klobukov

po najnižji ceni pri (50)

J. S. BENEDIKT-u

Ljubljana, Stari trg.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (51)

Turjaški trg šte. 7.

HENRIK KENDA

Geneni lepi klobuki za dame.

Vedno zadnje novosti. Popravlja se urno in prav po ceni. Modni žurnali franco in zastoj.

(60) **LJUBLJANA.** 39

Ivan Jax (52)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Najnižje cene.

Biciklisti!!!

Jopce, nogovice pasove, kravate najceneje priporoča

Alojzij Persché

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakortudi stenskih ur, budilk in salonskih ur vse le dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. 56

Poprave se izvršujejo najtočneje.

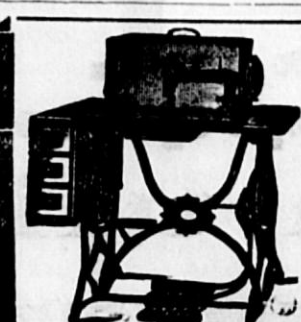
Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (58)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakovek vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(59) priporoča

Karl Recknagel

na Mestnem trgu.

Pomočnik in učenec

se vzprejmeta takoj v trgovino z me-
šanim blagom. (1416-3)

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Gostilna

se daje v najem, oziroma na račun na de-
želi, 1 uro od Ljubljane, pri veliki tovarni, v novi
hiši, z lepimi prostori, vrtom in ledenico.

Več o tem pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“. (1461-1)

Založba vina lastnega pridelka.

Vino črno (Teran),
Moskat (črni in beli),
vino Vrtnica in Refosko.

Vzorci se pošilja brezplačno in cena je, kakor se pogodi
kupčevalec.

Antonio Ferlan di Giorgio

Rovigno (Istria), (1462-1)

Notarski uradnik in pisar

vzprejmeta se takoj za notarijat v Ilirski Bistrici.
V ponudbi navede naj se zahtevana visokost plače.

Dr. Alojzij Žnidarič

c. kr. notar.

(1463-1)

Gostilna

(1454-1)

v mestu z velikim prometom, ob železnici in blizo
farne cerkve, se da na račun. — Po-
nudbe, v katerih naj se natanko naznani prejšnje
delovanje, višnost kavcije i. t. d., naj se pošljejo
upravnistvu „Slov. Naroda“ pod „A. N. 42“.

Največja (1428-3)

domaća krojaška tvrdka

M. KUNC

v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7

priporoča uljudno svojo veliko zalogo modnega domačega in angleškega blaga
v izdelovanje vsakovrstnih oblek po jako reelnih cenah. Cele obleke
in vrhne suknje izdeljujejo se po meri že od 20 gld. naprej. Izbor
kroj se garantuje. Jesenski haveloki lastnega izdelka so v zalogi po 12—14 gld.

Popolna razprodaja.

Ant. Zagorjanova trgovina

nahaja se sedaj

v Gospodskih ulicah šte. 7 v Kunčevi hiši.

Razprodaja se na drobno in na debelo vsa zaloga:

Knige, pisarniški in pisemski papir, kasete, albume, spominske,
vpisne in poslovne knjige, učila, risne in pisne potrebščine,
fakture, zavitke, vizitnice itd. itd.

pod tovarniško ceno.

Priporoča se za obile naročbe p. n. občinstvu v mestu in na deželi,
lasti gg. trgovcem, pisarnicam, šolskim vodstvom in dijakom početkom šol-
skega leta. (1344-4)

(1460-1)

Vporablajte vender

Doeringovo milo s sovo

čestita gospica! Parfum tega mila je fin, kakovost iz-
borna, njega ugodni učinek na lepoto in nežnost kože
obče znan. To izborno damsko toaletno milo morete za 30 kr.
komad dobiti v Ljubljani pri: Avgust Auer, Anton
Krisper, in Vaso Petrič. Generalno zastopstvo:
A. Motsch & Co., Duna 1., Lugeck 8.

Naznanjam uljudno, da sem odprl

16. septembra 1898. l.

svojo notarsko pisarno
v Kranju.

(1434-2)

Anton Šlamberger

c. kr. notar.

P. n.

Velecenjenemu občinstvu v Ljubljani in v okolici
imam čast najudaneje naznaniti, da sem z današnjim
dnem otvoril svojo

trgovino
z muzikalijami
in zavod za izposojanje
muzikalij

v Tonhale Filharmoničnega društva
na Kongresnem trgu.

Zagotavljajoč najtočnejšo postrežbo prosim za
blagonaklonjeni obisk in beležim

z odličnim spoštovanjem

Oton Fischer.

(1457-1)

Menjalnica

J. C. MAYER

se nahaja od danes naprej zopet

v Špitalskih ulicah.

(1453)